

Id publicat	: C-492/23
Numărul de act	: 1
Numărul de registru	: 1265043
Data depunerii	: 03/08/2023
Data înscrierii în registru	: 03/08/2023
Tipul de act	: Cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare
Referința depunerii efectuate prin intermediul e-Curia	: Actul de procedură DC191676
Numărul de fișier	: 1
Autorul depunerii	: Florean Luminița-Sidonia (J359520)

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL CLUJ
SECȚIA A II-A CIVILĂ

Încheierea civilă

Ședința publică din 15 Iunie 2023

Completul compus din:

SÎNZIANA-FELICIA COROIU - PREȘEDINTE
ALINA GABRIELA NICOLESCU - JUDECĂTOR
AXENTE-IRINEL ANDREI - JUDECĂTOR
GREFIER - LUCIAN BĂDĂU

Pe rol fiind judecarea apelului după casarea deciziei civile nr. 1354/A/2021, pronunțată la data de 12.11.2021 în dosarul nr. 24183/211/2018* al Tribunalului Specializat Cluj, privind pe reclamanta X și intimatele Russmedia Digital S.R.L. și Inform Media Press S.R.L. având ca obiect acțiune în constatare.

Curtea reține că în ședința publică din 11 mai 2023 s-a dispus repunerea pe rol a cauzei în vederea punerii în discuția părților a sesizării Curții de Justiție a Uniunii Europene în baza art. 267 din T.F.U.E. cu o serie de întrebări privitoare la aplicarea Directivei nr. 2000/31/CE și respectiv a interpretării unor dispoziții din cadrul Regulamentului nr. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din data de 27.04.2016 privind protecția persoanelor fizice în ce privește protecția drepturilor cu caracter personal. La data de 9 și 12 iunie 2023 la dosarul cauzei au fost depuse precizări de către X și note scrise de către reprezentanta intimatelor Russmedia Digital S.R.L. și Inform Media Press S.R.L. Curtea reține cauza în pronunțare cu privire la sesizarea din oficiu a C.J.U.E. în procedura trimiterii preliminare.

C U R T E A,

Circumstanțele cauzei. Cadrul procesual.

Prin sentința civilă nr. 6551/2019, pronunțată de Judecătoria Cluj-Napoca în dosarul nr. 24183/211/2018, instanța a admis cererea de chemare în judecată formulată de către reclamanta X, în contradictoriu cu societatea Russmedia Digital S.R.L. în calitate de deținător al siteului www.publi24.ro și în consecință societatea a fost obligată la plata sumei de 7000 de euro daune morale pentru prejudiciul produs prin încălcarea dreptului la imagine, onoare și bună reputație, a dreptului la viață privată al reclamantei precum și pentru prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal.

Reclamanta a invocat faptul că în data de 1 august 2018 pe site-ul publi.24.ro a apărut un anunț postat de o terță persoană neidentificată, fără acordul reclamantei, cu un conținut denigrator și jignitor. În concret, conform anunțului, reclamanta oferea servicii sexuale, iar în anunț apăreau și fotografiile ale reclamantei utilizate fără acordul ei, precum și numărul de telefon. Anunțul publicat fără acordul reclamantei a fost preluat în scurt timp de alte pagini web cu un conținut publicitar, fiind postat și în prezent pe multe site-uri, cu indicarea sursei originale.

Prima instanță a reținut că anunțul publicat pe site-ul societății pârâte Russmedia Digital S.R.L. alături de mai multe poze ce conțin imagini cu reclamanta, utilizate în mod nelegal, fără acordul său, constituie o încălcare a obligațiilor instituite în sarcina pârâtei prin Regulamentul European nr. 679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal. Instanța a reținut afectarea gravă a vieții private a reclamantei cauzată de pasivitatea pârâtei, care a permis publicarea și ulterior răspândirea în mediul online a acestui anunț denigrator, cu conținut obscen și jignitor și a produs astfel un grav prejudiciu de imagine. Prin urmare, în temeiul art. 253 Cod civil, instanța a constatat caracterul ilicit al faptei săvârșite, având în vedere că tulburarea pe care a produs-o subzistă și în prezent, constând în încălcarea dreptului

la imagine, la onoare și bună reputație, precum și a dreptului la viață privată al reclamantei și prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal. Instanța a obligat pârâta la plata unor daune morale în cuantum de 7.000 euro, pentru prejudiciul astfel produs.

Soluția și argumentele privind lipsa calității procesuale pasive a societății Inform Media Press S.R.L. nu prezintă relevanță pentru prezenta trimitere preliminară, așa încât nu se va insista asupra acestor aspecte.

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel, în termenul prevăzut de lege, apelanta Russmedia Digital S.R.L. care a solicitat schimbarea în tot a hotărârii, cu consecința respingerii cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată, cu cheltuieli de judecată.

Prin decizia civilă nr. 1354/A/12.11.2021, pronunțată în dosarul nr. 24183/211/2018* al Tribunalului Specializat Cluj, s-a menținut soluția privind respingerea excepției lipsei calității procesuale pasive a pârâtei Russmedia Digital S.R.L., s-a schimbat sentința apelată în sensul că s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta X în contradictoriu cu pârâta Russmedia Digital S.R.L. A fost obligată intimata să achite apelantei Russmedia Digital S.R.L. suma de 4.550 lei, cheltuieli de judecată în apel.

Pentru a pronunța această soluție, tribunalul a reținut că suntem în prezența unui anunț care nu conține informații provenind de la societatea apelantă sau de la un reprezentant al său. Societatea Russmedia Digital S.R.L. a furnizat doar un serviciu de stocare a anunțului, neavând o implicare activă în legătură cu conținutul anunțului. Raportat la specificul serviciului furnizat utilizatorului care a postat anunțul, acela de stocare a informației furnizate, tribunalul a reținut că sunt aplicabile prevederile art. 14 din Legea nr. 365/2002, conform căroră: *(1) Dacă un serviciu al societății informaționale constă în stocarea informației furnizate de un destinatar al serviciului respectiv, furnizorul aceluși serviciu nu răspunde pentru informația stocată la cererea unui destinatar, dacă este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții: a) furnizorul de servicii nu are cunoștință despre faptul că activitatea sau informația stocată este nelegală și, în ceea ce privește acțiunile în daune, nu are cunoștință despre fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitatea sau informația în cauză ar putea vătăma drepturile unui terț;*

b) având cunoștință despre faptul că activitatea sau informația respectivă este nelegală ori despre fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitatea ori informația în cauză ar putea vătăma drepturile unui terț, furnizorul de servicii acționează rapid în vederea eliminării sau a blocării accesului la aceasta.

Tribunalul a reținut că suntem în prezența cazului de exonerare de răspundere reglementat de alin. 1 lit. b). Apelanta, în mai puțin de 1 oră de la solicitarea intimății, a procedat la eliminarea anunțului de pe site. Având în vedere că apelanta pârâta nu este autorul anunțului și că, de îndată ce a aflat că acesta este de natură a vătăma drepturile reclamantei, a procedat la blocarea lui, raportat la dispozițiile art. 11 alin. 3 și art. 14 alin. 1 lit. b) din Legea nr. 365/2002, apelanta este exonerată de răspunderea pentru prejudiciile invocate. În ce privește obligația operatorului de a verifica, anterior publicării anunțului, dacă autorul acestuia avea dreptul de folosi datele cu caracter personal, tribunalul a reținut că sunt incidente dispozițiile art. 11 din Hotărârea de Guvern nr. 1.308/2002 (act administrativ cu caracter normativ) privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 365/2002 privind comerțul electronic, conform căroră, *Furnizorii de servicii ale societății informaționale, care oferă serviciile prevăzute la art. 12-15 din lege, nu au obligația de a monitoriza informația pe care o transmit sau o stochează și nici obligația de a căuta în mod activ date referitoare la activități sau informații cu aparență nelegală din domeniul serviciilor societății informaționale pe care le furnizează.*

În ceea ce privește lipsa unor măsuri ale apelantei pentru împiedicarea răspândirii anunțului în mediul online, tribunalul a reținut că acesteia nu îi pot fi imputate astfel de omisiuni. Natura serviciului prestat era acela ca anunțul să fie public, iar măsurile de blocare a accesului publicului la acest anunț au fost luate de îndată ce a fost sesizată de reclamantă. În consecință, în cauză este aplicabilă Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, care o exonerează pe pârâta de răspundere în legătură cu prejudiciile morale produse prin conținutul anunțurilor publicate pe site-ul www.publi24.ro de către utilizatori.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs X, solicitând admiterea acestuia, casarea

deciziei civile nr. 1354/A/2021, respingerea apelului formulat ca neîntemeiat, cu menținerea sentinței civile nr. 6551/03.10.2019 ca fiind legală și temeinică, în sensul admiterii cererii de chemare în judecată introduse în contradictoriu cu societatea Russmedia Digital SRL, cu obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

Recurenta a invocat faptul că decizia atacată este nelegală deoarece instanța de apel, prin soluția adoptată, a interpretat și aplicat greșit dispozițiile Legii nr. 365/2002, interpretarea oferită fiind eronată, fiind incident temeiul de casare prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 C.p.c. Recurenta apreciază că Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic nu este o lege specială față de Regulamentul privind protecția datelor cu caracter personal (GDPR) care are aplicabilitate directă și trebuie respectată, iar prin Legea nr. 365/2002 nu se instituie o răspundere derogatorie, prioritară față de Regulamentul UE nr. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului. Instanța de apel a interpretat în mod greșit dispozițiile legale privind răspunderea societății-pârâte, prin faptul că nu a analizat răspunderea acesteia și din perspectiva prevederilor Regulamentului G.D.P.R. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului.

Activitatea de furnizare de servicii a apelantei nu s-a rezumat doar la a pune la dispoziția fiecărui client facilitatea tehnică specifică de acces la serverul de găzduire, ci a îndeplinit inclusiv un rol de administrare, prin intervenția la nivelul conținutului în vederea unui bun management informațional. Rolul acestuia de a menține pe server anumite aplicații, într-o anumită ordine, cu un anumit format sau design, disponibile pe o anumită interfață administrată tot de furnizor, fac din acesta un furnizor de conținut informațional datorită implicării active a acestuia la nivelul datelor și informațiilor stocate.

Prin activitatea desfășurată, administratorul site-ului din prezenta speță stochează și prelucrează conținuturile informaționale. Procesarea și stocarea datelor precum și punerea acestora la dispoziția publicului într-o anumită formă implică o analiză a tuturor datelor și informațiilor cuprinse în acele conținuturi, iar administrarea acestora, în sensul găsirii unei forme de acces facil publicului, indică o implicare directă. În aceste condiții, apelanta nu oferă simple servicii de stocare sau hosting, prevederile Legii nr. 365/2002 nefiind aplicabile, așa cum în mod greșit a reținut Tribunalul Specializat Cluj. Dispozițiile legii au fost interpretate și aplicate eronat, motiv pentru care instanța de apel a ajuns la concluzia că intimata nu a avut o implicare activă. Însă intimata nu a fost un simplu canal de transmitere a informației pentru terți și nu poate fi exonerată de răspundere potrivit prevederilor art. 14 din Legea nr. 365/2002, deoarece aceste dispoziții legale presupun lipsa unei implicări active.

Recurenta consideră că în prezenta cauză nu poate opera exonerarea de răspundere raportat la art. 14 din Legea nr. 365/2002, din moment ce intimata răspunde pentru încălcarea adusă dreptului la protecția datelor cu caracter personal, a dreptului la imagine și viața privată, fiind astfel incidente în cauză atât prevederile Regulamentului privind protecția datelor cu caracter personal, cât și prevederile art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Exonerarea de răspundere prevăzută de art. 14 din legea menționată nu se aplică în măsura în care în cauză este incidentă răspunderea pe baza altor acte normative, cum ar fi răspunderea în temeiul Regulamentului G.D.P.R. Intimata este deopotrivă și operator de date cu caracter personal, care se supune astfel și reglementărilor în această materie, inclusiv în ceea ce privește răspunderea pe baza regulamentului G.D.P.R. Exonerarea de răspundere raportat la prevederile Legii nr. 365/2002 nu poate opera, dacă entitatea este răspunzătoare de încălcarea altor prevederi legale, aplicabile și obligatorii.

Recurenta subliniază că Regulamentul 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului are prioritate și forță juridică superioară față de celelalte reglementări naționale, politici proprii de reglementare ale acestui domeniu, iar prevederile Legii nr. 365/2002 privind exonerarea de răspundere nu pot fi aplicabile și nu pot înlătura răspunderea în măsura în care entitatea în cauză este și operator de date cu caracter personal și a încălcat prevederile regulamentului. Societatea prelucrează date personale într-o manieră neconformă cu prevederile Regulamentului G.D.P.R. Prin intermediul acesteia a fost publicat anunțul denigrator la adresa sa, care folosește mai multe date cu caracter personal fără acordul său, iar prin modalitatea în care este conceput sistemul de publicare al unui anunț, practic site-ul face posibil ca orice persoană să publice orice text cu orice conținut, inclusiv cu imagini ale altor persoane, date personale fără acordul celor vizați, conținut

defăimător și imoral, neasigurând nici securitatea acestor date personale prelucrate prin intermediul site-lui, ceea ce duce la imposibilitatea ștergerii definitive ale acestor date din spațiul online. Ștergerea anunțului nu exonerează societatea de răspundere, întrucât mesajul la momentul înlăturării deja a fost preluat de către alte site-uri, deja s-a răspândit pe scară largă, prejudiciul fiind deja produs și imposibil de reparat integral. În mod greșit a reținut instanța de apel că apelanta și-a respectat obligațiile legale cu privire la administrarea site-ului, întrucât imaginea cu sigla publi24.ro și textul anunțului au fost preluate în totalitate de către alte site-uri, neexistând măsuri de protecție privind datele personale.

Societatea este răspunzătoare de securitatea acestor date personale, care apar în textul anunțurilor publicate, în lipsa unor măsuri de securitate tehnică adecvate, prin care aceste mesaje și imaginile alăturate să nu poată fi preluate de către alte site-uri. Preluarea acestor date este ilegală și ar necesita un nou consimțământ al persoanei vizate. Intimata apelantă este responsabilă pentru că a permis răspândirea acestui anunț denigrator în mediul online și a contribuit astfel la producerea prejudiciului.

Prin întâmpinarea depusă la dosar, intimata Russmedia Digital S.R.L. a solicitat respingerea căii extraordinare de atac ca nefondată și menținerea soluției din apel ca fiind legală și temeinică, cu cheltuieli de judecată. În opinia intimatei, din analiza deciziei recurate rezultă că soluția tribunalului este argumentată atât în fapt, cât și în drept. Recurenta ignoră principiul potrivit căruia legea generală se aplică în orice materie și în toate cazurile, mai puțin în acelea în care legiuitorul stabilește un regim special și derogatoriu, instituind în anumite materii reglementări speciale, care sunt prioritare față de norma de drept comun. Or, recurenta se limitează în a susține că răspunderea pe baza Regulamentului G.D.P.R. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului a fost înlăturată și nu s-a reținut incidența acestuia, fără să indice prevederile din normele speciale, Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic sau din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 365/2002.

Prin **decizia civilă nr. 33/3 februarie 2023**, instanța de recurs a admis recursul declarat, a casat decizia civilă nr. 1354/A/12.11.2021 și a reținut cauza pentru rejudecarea apelului, stabilind un nou termen de judecată pentru data de 16 martie 2023.

Pentru a pronunța această decizie, Curtea de Apel Cluj a reținut că tribunalul avea obligația procedurală de a analiza incidența în cauză a Regulamentului nr. 679/27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul G.D.P.R.), cât și natura raportului dintre dispozițiile Legii nr. 365/2002 privind comerțul electronic și actul normativ enunțat, cu aplicabilitate directă și obligatorie în ordinea juridică națională. Examinând considerentele deciziei recurate, Curtea a reținut faptul că instanța de apel nu a făcut referire la prevederile Regulamentului G.D.P.R., deși au fost evocate expres de către reclamantă, reținând doar incidența cazului exonerator de răspundere reglementat de art. 14 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 365/2002. Instanța de apel a apreciat ca argument decisiv faptul că intimata-pârâtă este un furnizor de servicii în sensul art. 11 din acest ultim act normativ.

Această omisiune a instanței de apel de a analiza incidența unui act normativ adoptat la nivelul Uniunii Europene și direct aplicabil în dreptul național, esențial pentru domeniul analizat, deși una dintre părți l-a invocat cu insistență în sprijinul poziției sale procesuale, atrage sancțiunea casării în tot a deciziei recurate în baza dispozițiilor art. 488 alin. (1) pct. 6 C.pr.civ. În rejudecare, instanța va analiza pe fond pretențiile deduse judecării din perspectiva tuturor actelor juridice incidente și invocate de către părți.

Dispoziții legale și jurisprudență relevante

Dispoziții legale interne

Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, prin care a fost transpusă în dreptul național Directiva nr. 2000/31/CE, instituie la Capitolul IV răspunderea furnizorilor de servicii.

Astfel, art. 11 stabilește că: „(1) Furnizorii de servicii sunt supuși dispozițiilor legale referitoare la răspunderea civilă, penală și contravențională, în măsura în care prin prezenta lege nu se dispune altfel.

(2) Furnizorii de servicii răspund pentru informația furnizată de ei înșiși sau pe seama lor.

(3) Furnizorii de servicii nu răspund pentru informația transmisă, stocată sau la care facilitează accesul, în condițiile prevăzute la art. 12-15”.

Apoi, potrivit art. 12, intitulat „intermedierea prin simpla transmitere,,:

„(1) Dacă un serviciu al societății informaționale constă în transmiterea într-o rețea de comunicații a informației furnizate de un destinatar al serviciului respectiv sau în asigurarea accesului la o rețea de comunicații, furnizorul aceluși serviciu nu răspunde pentru informația transmisă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) transmiterea nu a fost inițiată de furnizorul de servicii;

b) alegerea persoanei care recepționează informația transmisă nu a aparținut furnizorului de servicii;

c) conținutul informației transmise nu a fost influențat în niciun fel de către furnizorul de servicii, în sensul că nu i se poate atribui nici selecția și modificarea informației.

(2) Transmiterea informației și asigurarea accesului, menționate la alin. (1), includ și stocarea automată, intermediară și temporară a informației transmise, în măsura în care această operație are loc exclusiv în scopul ca informația respectivă să tranziteze rețeaua de comunicații și cu condiția ca informația să nu fie stocată pentru o perioadă care depășește în mod nejustificat durata necesară transmiterii ei”.

În continuare, art. 13, intitulat stocarea temporară a informației, stocarea-caching, stabilește că: „(1) Dacă un serviciu al societății informaționale constă în transmiterea într-o rețea de comunicații a informației furnizate de un destinatar al serviciului respectiv, furnizorul aceluși serviciu nu răspunde pentru stocarea automată, intermediară și temporară a informației transmise, în măsura în care această operație are loc exclusiv în scopul de a face mai eficientă transmiterea informației către alți destinatari, la cererea acestora, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) furnizorul de servicii nu aduce modificări informației transmise;

b) furnizorul de servicii îndeplinește condițiile legale privind accesul la informație;

c) furnizorul de servicii respectă regulile sau uzanțele referitoare la actualizarea informației, astfel cum acestea sunt larg recunoscute și aplicate în industrie;

d) furnizorul de servicii nu împiedică utilizarea legală de către orice persoană a tehnologiilor larg recunoscute și aplicate în industrie, în vederea obținerii de date despre natura sau utilizarea informației;

e) furnizorul de servicii acționează rapid în vederea eliminării informației pe care a stocat-o sau în vederea blocării accesului la aceasta, din momentul în care a cunoscut efectiv faptul că informația transmisă inițial a fost eliminată din rețeaua de comunicații ori că accesul la ea a fost blocat sau faptul că eliminarea ori blocarea accesului a avut loc prin efectul deciziei unei autorități publice”.

Totodată, potrivit art. 14, intitulat stocarea permanentă a informației, stocarea-hosting:

„(1) Dacă un serviciu al societății informaționale constă în stocarea informației furnizate de un destinatar al serviciului, furnizorul aceluși serviciu nu răspunde pentru informația stocată la cererea unui destinatar, dacă este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții:

a) furnizorul de servicii nu are cunoștință despre faptul că activitatea sau informația stocată este nelegală și, în ceea ce privește acțiunile în daune, nu are cunoștință despre fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitatea sau informația în cauză ar putea vătăma drepturile unui terț;

b) având cunoștință despre faptul că activitatea sau informația respectivă este nelegală ori despre fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitatea ori informația în cauză ar putea vătăma drepturile unui terț, furnizorul de servicii acționează rapid în vederea eliminării sau a blocării accesului la aceasta.

Dreptul Uniunii Europene

În primul rând, Secțiunea IV a **Directivei nr. 2000/31/CE** privind comerțul electronic instituie răspunderea furnizorilor de servicii intermediari.

Astfel, **potrivit articolului 12**, intitulat simpla transmitere sau „mere conduit”: „(1) În cazul în care un serviciu al societății informaționale constă în transmiterea într-o rețea de comunicații a informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului sau în furnizarea accesului la rețeaua de comunicații, statele membre veghează ca furnizorul de servicii să nu fie responsabil pentru informațiile transmise, cu condiția ca furnizorul:

- a) să nu inițieze transmiterea;
- b) să nu selecteze destinatarul transmiterii și
- c) să nu selecteze sau să modifice informațiile care fac obiectul transmiterii.

(2) Activitățile de transmitere și de furnizare a accesului prevăzute la alineatul (1) includ stocarea automată, intermediară și tranzitorie a informațiilor transmise, atâta timp cât stocarea servește exclusiv pentru executarea transmiterii în rețeaua de comunicații și cu condiția ca durata stocării să nu depășească timpul necesar transmiterii în mod rezonabil.

(3) Prezentul articol nu afectează posibilitatea ca o instanță judecătorească sau autoritate administrativă să ceară furnizorului de servicii, în conformitate cu cadrul legislativ din statele membre, să pună capăt unei încălcări sau să o prevină”.

Apoi, **articolului 13**, intitulat stocarea - caching: „(1) În cazul în care un serviciu al societății informaționale constă în transmiterea printr-o rețea de comunicații a informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului, statele membre veghează ca furnizorul de servicii să nu fie responsabil pentru stocarea automată, intermediară și temporară a informațiilor transmise, atâta timp cât stocarea servește exclusiv pentru a face mai eficientă transmiterea mai departe a informațiilor către alți destinatari ai serviciului, la cerere, cu condiția ca:

- a) furnizorul să nu modifice informația;
- b) furnizorul să îndeplinească condițiile de acces la informație;
- c) furnizorul să se conformeze normelor privind actualizarea informației, larg recunoscute pe scară largă și folosite de întreprinderile din sector;
- d) furnizorul să nu împiedice folosirea licită a tehnologiei, larg recunoscută și folosită în industrie, în scopul de a obține date privind utilizarea informației și
- e) furnizorul să acționeze prompt pentru eliminarea informațiilor pe care le-a stocat sau pentru a bloca accesul la acestea de îndată ce ia la cunoștință că informațiile transmise inițial au fost eliminate din rețea ori accesul a fost blocat sau că o instanță sau o autoritate administrativă a dispus eliminarea informației sau de blocarea acesteia.

(2) Prezentul articol nu afectează posibilitatea ca o instanță judecătorească sau o autoritate administrativă să solicite furnizorului de servicii, în conformitate cu cadrul legislativ din statele membre, să pună capăt unei încălcări sau să o prevină”.

Totodată, **potrivit art. 14**, intitulat stocarea - hosting: „(1) Statele membre veghează ca atunci când un serviciu al societății informaționale constă în stocarea informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului, furnizorul aceluși serviciu să nu fie responsabil pentru informațiile stocate la cererea unui destinatar al serviciului, cu condiția ca:

- a) furnizorul să nu aibă cunoștință despre activitatea sau informația ilicită, iar în ceea ce privește acțiunile în daune, să nu aibă cunoștință de fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitatea sau informația este vădit ilicită sau
- b) furnizorul, din momentul în care ia la cunoștință despre acestea, acționează prompt pentru a elimina informațiile sau pentru a bloca accesul la acestea.

Nu în ultimul rând, la **art. 15**, intitulat absența obligației generale în materie de supraveghere, se prevede că: „(1) Statele membre nu trebuie să impună furnizorilor obligația generală de supraveghere a informațiilor pe care le transmit sau le stochează atunci când furnizează serviciile prevăzute la articolele 12, 13 și 14 și nici obligația generală de a căuta în mod activ fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitățile sunt ilicite.

(2) Statele membre pot institui obligația furnizorilor de servicii ale societății

informaționale de a informa prompt autoritățile publice competente despre presupuse activități ilicite pe care le-ar desfășura destinatarii serviciilor lor ori despre presupuse informații ilicite pe care aceștia le-ar furniza sau obligația de a comunica autorităților competente, la cererea acestora, informații care să permită identificarea destinatarilor serviciilor cu care au încheiat un acord de stocare - hosting”.

Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor), **art. 2 alin. (4)**: *„Prezentul regulament nu aduce atingere aplicării Directivei 2000/31/CE, în special normelor privind răspunderea furnizorilor de servicii intermediari, prevăzute la articolele 12-15 din directiva menționată”.*

Potrivit **art. 4 pct. 7 și 11**: *„7. „operator” înseamnă persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, agenția sau alt organism care, singur sau împreună cu altele, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal; atunci când scopurile și mijloacele prelucrării sunt stabilite prin dreptul Uniunii sau dreptul intern, operatorul sau criteriile pentru desemnarea acestuia pot fi prevăzute în dreptul Uniunii sau dreptul intern; (...)*

11. „consimțământ” al persoanei vizate înseamnă orice manifestare de voință liberă, specifică, informată și lipsită de ambiguitate a persoanei vizate prin care aceasta acceptă, printr-o declarație sau printr-o acțiune fără echivoc, ca datele cu caracter personal care o privesc să fie prelucrate”.

Apoi, **art. 5 alin. (1) lit. f)** prevede că: *„(1) Datele cu caracter personal sunt: (...)*

f) prelucrate într-un mod care asigură securitatea adecvată a datelor cu caracter personal, inclusiv protecția împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, a distrugerii sau a deteriorării accidentale, prin luarea de măsuri tehnice sau organizatorice corespunzătoare („integritate și confidențialitate”)”.

Mai departe, **art. 6 alin. (1) lit. a)** stabilește că: *„(1) Prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții:*

a) persoana vizată și-a dat consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal pentru unul sau mai multe scopuri specifice”.

Potrivit **art. 7**: *„(1) În cazul în care prelucrarea se bazează pe consimțământ, operatorul trebuie să fie în măsură să demonstreze că persoana vizată și-a dat consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal.*

(2) În cazul în care consimțământul persoanei vizate este dat în contextul unei declarații scrise care se referă și la alte aspecte, cererea privind consimțământul trebuie să fie prezentată într-o formă care o diferențiază în mod clar de celelalte aspecte, într-o formă inteligibilă și ușor accesibilă, utilizând un limbaj clar și simplu. Nicio parte a respectivei declarații care constituie o încălcare a prezentului regulament nu este obligatorie.

(3) Persoana vizată are dreptul să își retragă în orice moment consimțământul. Retragerea consimțământului nu afectează legalitatea prelucrării efectuate pe baza consimțământului înainte de retragerea acestuia. Înainte de acordarea consimțământului, persoana vizată este informată cu privire la acest lucru. Retragerea consimțământului se face la fel de simplu ca acordarea acestuia.

(4) Atunci când se evaluează dacă consimțământul este dat în mod liber, se ține seama cât mai mult de faptul că, printre altele, executarea unui contract, inclusiv prestarea unui serviciu, este condiționată sau nu de consimțământul cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal care nu este necesară pentru executarea acestui contract”.

Art. 24 stabilește că: *„(1) Ținând seama de natura, domeniul de aplicare, contextul și scopurile prelucrării, precum și de riscurile cu grade diferite de probabilitate și gravitate pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice, operatorul pune în aplicare măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru a garanta și a fi în măsură să demonstreze că prelucrarea se efectuează în conformitate cu prezentul regulament. Respectivele măsuri se revizuiesc și se actualizează dacă este necesar.*

(2) Atunci când sunt proporționale în raport cu operațiunile de prelucrare, măsurile menționate la alineatul (1) includ punerea în aplicare de către operator a unor politici adecvate de protecție a datelor.

(3) Aderarea la coduri de conduită aprobate, menționate la articolul 40, sau la un mecanism de certificare aprobat, menționat la articolul 42, poate fi utilizată ca element care să demonstreze respectarea obligațiilor de către operator”.

Art. 25 prevede că: „(1) Având în vedere stadiul actual al tehnologiei, costurile implementării, și natura, domeniul de aplicare, contextul și scopurile prelucrării, precum și riscurile cu grade diferite de probabilitate și gravitate pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice pe care le prezintă prelucrarea, operatorul, atât în momentul stabilirii mijloacelor de prelucrare, cât și în cel al prelucrării în sine, pune în aplicare măsuri tehnice și organizatorice adecvate, cum ar fi pseudonimizarea, care sunt destinate să pună în aplicare în mod eficient principiile de protecție a datelor, precum reducerea la minimum a datelor, și să integreze garanțiile necesare în cadrul prelucrării, pentru a îndeplini cerințele prezentului regulament și a proteja drepturile persoanelor vizate.

(2) Operatorul pune în aplicare măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru a asigura că, în mod implicit, sunt prelucrate numai date cu caracter personal care sunt necesare pentru fiecare scop specific al prelucrării. Respectiva obligație se aplică volumului de date colectate, gradului de prelucrare a acestora, perioadei lor de stocare și accesibilității lor. În special, astfel de măsuri asigură că, în mod implicit, datele cu caracter personal nu pot fi accesate, fără intervenția persoanei, de un număr nelimitat de persoane.

(3) Un mecanism de certificare aprobat în conformitate cu articolul 42 poate fi utilizat drept element care să demonstreze îndeplinirea cerințelor prevăzute la alineatele (1) și (2) ale prezentului articol”.

Jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene

Hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauzele conexe C-236/08 și C-238/08 *Google France S.A.R.L. și Google Inc. împotriva Louis Vuitton Malletier S.A. și alții*; C-18/18 *Eva Glawischnig-Piesczek împotriva Facebook Ireland Limited*; C-460/20 *TU, RE împotriva Google L.L.C.*; C-401/19 *Republica Polonă împotriva Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene*; C-291/13 *Sotiris Papasavvas împotriva O Fileleftheros Dimosia Etaireia Ltd, Takis Kounnafi, Giorgos Sertis*; C-521/17 *Coöperatieve Vereniging SNB-REACT U.A. împotriva Deepak Mehta*; C-484/14 *Tobias McFadden împotriva Sony Music Entertainment Germany GmbH*; C-324/09 *L'Oréal S.A. și alții împotriva eBay International AG*.

Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului

Hotărârea Curții în cauza *Delfi A.S. împotriva Estoniei*, Cererea nr. 64569/09.

1. Cauzele conexe C-236/08 și C-238/08

În hotărârea din 23 martie 2010, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut că, pentru a verifica dacă răspunderea furnizorului serviciului de referențiere ar putea fi limitată în temeiul art. 14 din Directiva 2000/31, trebuie să se examineze dacă rolul exercitat de furnizorul respectiv este neutru, adică dacă comportamentul său este pur tehnic, automat și pasiv, presupunând lipsa cunoașterii sau a controlului datelor pe care le stochează (paragraf. 114).

Instanța a hotărât, conform punctului 3 din dispozitiv, că art. 14 din Directiva privind comerțul electronic trebuie interpretat în sensul că norma prevăzută de acest articol se aplică furnizorului unui serviciu de referențiere pe internet atunci când acest furnizor nu a jucat un rol activ de natură să îi confere o cunoaștere sau un control al datelor stocate. Dacă acesta nu a jucat un astfel de rol, furnizorul respectiv nu poate fi ținut răspunzător pentru datele pe care le-a stocat

la cererea unei persoane care publică anunțuri, cu excepția cazului în care, luând cunoștință de caracterul ilicit al acestor date sau de activitățile persoanei care publică anunțuri, acesta nu a acționat în mod prompt pentru înlăturarea ori pentru blocarea accesului la datele respective.

2. Cauza C-18/18

În Cauza C-18/18 Eva Glawischnig-Piesczek împotriva Facebook Ireland Limited, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut la paragraful 40 că natura ilicită a conținutului unei informații nu rezultă în sine din utilizarea anumitor termeni, combinați într-un anumit mod, ci din faptul că mesajul transmis prin acest conținut este calificat ca fiind ilicit, fiind vorba despre afirmații calomnioase care vizează o anumită persoană.

În aceste condiții (paragraful 37), pentru a determina furnizorul de servicii de stocare în cauză să prevină orice nouă atingere adusă intereselor în cauză, este legitim ca instanța competentă să poată impune acestui furnizor să blocheze accesul la informațiile stocate, al căror conținut este identic cu cel declarat ilicit anterior, sau să retragă aceste informații, oricare ar fi autorul cererii de stocare a acestora. Or, având în vedere în special această identitate de conținut a informațiilor vizate, *nu se poate considera că somația emisă în acest scop instituie în sarcina furnizorului serviciilor de stocare o obligație de a supraveghea în general informațiile pe care le stochează, nici o obligație generală de a căuta în mod activ fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitățile sunt ilicite* în sensul articolului 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31.

Trebuie amintit de asemenea (paragraful 42), în acest context, că, astfel cum rezultă din articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31 și după cum s-a amintit la punctul 34 din prezenta hotărâre, o instanță dintr-un stat membru nu poate, pe de o parte, să emită în privința furnizorului serviciilor de stocare o somație prin care să îi impună acestuia să supravegheze, în general, informațiile pe care le stochează și nici, pe de altă parte, să îl constrângă să caute în mod activ fapte sau circumstanțe care au stat la baza conținutului ilicit. Prin urmare, în opinia CJUE (paragraful 44), articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31 implică faptul că obiectivul vizat de o somație, astfel cum este cea menționată la articolul 18 alineatul (1) din aceeași directivă, interpretat în lumina considerentului (41) al acesteia, care constă în special în protejarea în mod eficient a reputației și a onoarei unei persoane, *nu poate fi urmărit prin intermediul unei obligații excesive impuse furnizorului serviciilor de stocare.*

3. Cauza C-460/20

Această decizie subliniază importanța veridicității și a caracterului exact al unei informații ce poate fi accesată prin utilizarea motoarelor de căutare online. Astfel, în aplicarea „dreptului de a fi uitat” al persoanei vizate, operatorul unui motor de căutare va fi obligat să elimine informațiile găsite în conținutul indexat dacă persoana care solicită dezindexarea dovedește că aceste informații sunt în mod vădit inexacte.

Drepturile pe care legea le oferă persoanelor în legătură cu datele lor cu caracter personal nu sunt absolute, fiind întotdeauna necesară o analiză de proporționalitate față de alte drepturi fundamentale consacrate de Carta Europeană a Drepturilor Omului. Drepturile persoanelor la protecția vieții private și a datelor cu caracter personal prevalează asupra interesului legitim al utilizatorilor de internet potențial interesați de informații care ar putea reprezenta o ingerință în aceste drepturi fundamentale. Totuși, așa cum a arătat CJUE cu prilejul pronunțării acestei decizii, dar și în jurisprudența anterioară, raportul dintre cele două categorii de drepturi poate fi răsturnat în cazurile în care publicarea informațiilor din sfera vieții private a unei persoane sunt de natură să contribuie la o dezbatere de interes general ținând cont, de exemplu, de notorietatea persoanei vizate, de obiectul relatării, de conduita anterioară a persoanei, de forma și consecințele publicării, de modul în care informațiile au fost obținute, precum și veridicitatea acestora. Chiar în astfel de situații, dreptul la protecția datelor cu caracter personal va prevala atunci când cel puțin o parte din informațiile vizate de cererea de dezindexare nu sunt exacte și *„nu prezintă un caracter minor în raport cu ansamblul conținutului”*.

Aspectul veridicității și exactității informațiilor indexate nu ar trebui să se traducă în obligația motoarelor de căutare de a exercita un rol activ în sensul investigării și identificării faptelor despre care autorii cererilor de dezindexare susțin ca ar fi inexacte, *atâta timp cât faptele relevante, invocate de aceste persoane, nu sunt dovedite cu probe pertinente*. Pe de altă parte, operatorii motoarelor de căutare online sunt obligați, în interpretarea dată de CJUE articolului 17 din G.D.P.R., să admită cererile de dezindexare formulate de persoanele vizate, atunci când acestea prezintă *elemente de probă pertinente, suficiente, apte să le susțină cererea și care stabilesc caracterul vădit inexact al informațiilor care figurează în conținutul indexat sau cel puțin al unei părți semnificative din acesta*.

Cererea de dezindexare a datelor, astfel cum a fost formulată de către reclamânți, presupune o punere în balanță a dreptului la respectarea vieții private și a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, pe de o parte, și dreptul la libertatea de informare, pe de altă parte.

Paragraful 53: „interdicțiile și restricțiile prevăzute de Directiva 95/46 și de RGPD se pot aplica acestui operator numai ca urmare a acestei indexări și, așadar, prin intermediul unei verificări ce trebuie efectuată, sub controlul autorităților naționale competente, *pe baza unei cereri formulate de persoana vizată [a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 septembrie 2019, GC și alții (Dezindexarea unor date sensibile), C-136/17, EU:C:2019:773, punctul 47]*.

Paragraful 71: „nu se poate impune operatorului motorului de căutare obligația de a investiga faptele și, în acest scop, de a organiza o dezbatere cu furnizorul de conținut prin care să urmărească obținerea unor elemente lipsă cu privire la exactitatea conținutului indexat,,

4. Cauza C-401/19

Curtea a amintit că schimbul de informații pe internet prin intermediul platformelor online de partajare de conținut intră sub incidența articolului 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și articolului 11 din Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene (paragraful 45). Aceasta constată că, pentru a evita să răspundă atunci când utilizatorii încarcă conținuturi ilicite pe platformele lor pentru care prestatorii nu au autorizație din partea titularilor de drepturi, acești prestatori trebuie să demonstreze că îndeplinesc toate condițiile de exonerare prevăzute la articolul 17 alineatul (4) literele (a), (b) și (c) din Directiva 2019/790, și anume că:

- au depus toate eforturile pentru a obține o astfel de autorizație [litera (a)] și
- au acționat cu promptitudine, la primirea unei notificări suficient de justificate din partea titularilor de drepturi, pentru a face să înceteze încălcări concrete ale dreptului de autor pe platformele lor [litera (c)] și
- au depus, după primirea unei asemenea notificări sau atunci când acești titulari le-au adus informații relevante și necesare înainte de a surveni o atingere adusă dreptului de autor, „în conformitate cu cele mai ridicate standarde de diligență profesională din domeniu, toate eforturile” pentru a evita ca asemenea atingeri să aibă loc sau să se repete.

Potrivit paragrafului 53 teza finală, aceste din urmă obligații impun *de facto* prestatorilor să efectueze un control prealabil al conținuturilor pe care utilizatorii doresc să le încarce pe platformele lor, *cu condiția să fi primit din partea titularilor de drepturi informațiile sau notificările prevăzute la articolul 17 alineatul (4) literele (b) și (c) din această directivă*. În acest scop, prestatorii sunt obligați să recurgă la instrumente de recunoaștere și de filtrare automate. Or, un atare control și o asemenea filtrare prelabile sunt de natură să restricționeze un mijloc important de difuzare a conținuturilor online și să constituie o restrângere a dreptului garantat la articolul 11 din Cartă. În plus, această restrângere este imputabilă legiuitorului Uniunii, din moment ce este consecința directă a regimului de răspundere specific. (paragraful 55-56).

Curtea concluzionează că legiuitorul Uniunii a însoțit obligația prestatorilor de a controla conținuturile pe care utilizatorii doresc să le încarce pe platformele lor anterior difuzării lor către public, care decurge din regimul de răspundere specific instituit prin articolul 17 alineatul (4) din Directiva 2019/790, de garanții adecvate pentru a asigura respectarea dreptului la libertatea de exprimare și de informare al utilizatorilor, precum și justul echilibru între acest drept, pe de o parte, și dreptul la proprietate intelectuală, pe de altă parte. În cadrul transpunerii articolului 17 din

această directivă, revine statelor membre sarcina de a se asigura că se întemeiază pe o interpretare a acestei dispoziții care să permită asigurarea unui just echilibru între diferitele drepturi fundamentale protejate de cartă. În plus, cu ocazia punerii în aplicare a măsurilor de transpunere a articolului menționat, autorităților și instanțelor statelor membre le revine sarcina să interpreteze dreptul lor național într-un mod conform cu directiva amintită și să se asigure că nu se întemeiază pe o interpretare care ar intra în conflict cu drepturile fundamentale respective sau cu principiile generale ale dreptului Uniunii, cum este principiul proporționalității.

Curtea a enunțat că aplicarea art. 17 din Directiva 2000/31 nu trebuie să conducă la nicio obligație generală de supraveghere, însă art. 17 alin. 8 din Directiva 2019/790 instituie o garanție suplimentară pentru respectarea dreptului la libertatea de exprimare și de informare a a utilizatorilor de servicii online. Prestatorii serviciilor menționate nu pot fi obligați să prevină încărcarea și punerea la dispoziția publicului a conținuturilor în privința cărora constatarea caracterului ilicit ar necesita o apreciere autonomă a conținutului în raport cu informațiile furnizate de titularii drepturilor (paragraful 90).

5. Cauza C-291/13

În hotărârea din 11 septembrie 2014, CJUE a dispus că, întrucât o societate editoare de presă care publică pe site-ul său internet versiunea electronică a unui ziar are, în principiu, cunoștință despre informațiile pe care le publică și exercită un control asupra acestora, ea nu poate fi considerată drept „furnizor intermediar”, în sensul articolelor 12-14 din Directiva 2000/31, indiferent dacă accesul la site este taxabil sau gratuit. Instanța a concluzionat că limitările răspunderii civile prevăzute la articolele 12-14 din Directiva 2000/31 nu vizează situația unei societăți editoare de presă care dispune de un site internet pe care este publicată versiunea electronică a unui ziar, această societate fiind remunerată din veniturile generate de publicitatea comercială difuzată pe acest site, în măsura în care aceasta are cunoștință despre informațiile pe care le publică și exercită un control asupra acestora.

6. Cauza C-521/17

Curtea de decis în această cauză că articolele 12-14 din Directiva 2000/31/CE privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic (directiva privind comerțul electronic) trebuie interpretate în sensul că limitările de răspundere pe care le prevăd sunt aplicabile prestatorului unui serviciu de locațiune și de înregistrare de adrese IP care permite exploatarea în mod anonim a unor nume de domenii de internet precum cel în discuție în litigiul principal numai dacă acest serviciu aparține uneia dintre categoriile de servicii prevăzute la articolele respective și îndeplinește toate condițiile corespunzătoare, în măsura în care activitatea unui asemenea prestator are caracter pur tehnic, automat și pasiv, ceea ce implică faptul că el nici nu cunoaște, nici nu controlează informațiile transmise sau stocate de clienții săi, și în măsura în care el nu joacă un rol activ oferindu-le acestora din urmă posibilitatea de a-și optimiza activitatea de vânzare online, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere. (a se vedea punctul 52 și dispozitiv 2).

7. Cauza C-324/09

În hotărârea din 12 iulie 2011 (punctul 6 din dispozitiv), CJUE a dispus că articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE trebuie interpretat în sensul că se aplică operatorului unei piețe online în cazul în care acesta nu a jucat un rol activ, cunoaștere sau un control al datelor stocate. Operatorul menționat joacă un astfel de rol atunci când acordă asistență constând în special în optimizarea prezentării ofertelor de vânzare în cauză sau în promovarea acestora. Instanța a precizat însă că, dacă operatorul pieței online nu a jucat un asemenea rol activ și în consecință, furnizarea de servicii intră în domeniul de aplicare al art. 14 alin. (1) din Directiva 2000/31, nu se poate prevala de exonerarea de răspundere prevăzută de această dispoziție în *cazul în care a avut*

cunoștință de fapte sau de împrejurări pe baza cărora un operator economic diligent ar fi trebuit să remarce nelegalitatea ofertelor de vânzare în cauză și, în ipoteza unei astfel de cunoștințe, nu a acționat prompt în conformitate cu alin. (1) lit. (b) al articolului 14.

8. Cauza **Delfi A.S. împotriva Estoniei** - Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Societatea reclamantă, care administrează un portal de știri comerciale, a fost declarată de instanțele naționale răspunzătoare pentru comentariile injurioase scrise de cititorii săi la un articol de știri despre o societate de transport cu feribotul. La cererea avocaților societății de transport cu feribotul, societatea reclamantă a eliminat comentariile injurioase, însă abia după circa 6 săptămâni de la publicarea lor. CEDO a hotărât că, prin decizia instanței naționale, nu a fost încălcat art. 10 (libertatea de exprimare) din Convenție.

Curtea a observat realitățile contradictorii dintre beneficiile internetului, în special platforma pe care o oferă pentru libertatea de exprimare și pericolele lui: posibilitatea ca limbajul de incitare la ură și de incitare la violență să se răspândească la nivel mondial în câteva secunde și ca uneori să rămână permanent disponibil online. *Curtea a subliniat, de asemenea, că natura ilegală a comentariilor în litigiu era întemeiată în mod evident pe faptul că majoritatea comentariilor constituiau, la prima vedere, o incitare la ură sau la violență împotriva proprietarului societății de transport cu feribotul. În consecință, cauza a avut ca obiect îndatoririle și responsabilitățile portalurilor de știri de pe internet, conform art. 10 § 2 din Convenție, care furnizau în regim comercial o platformă pentru comentarii generate de utilizatori la conținutul publicat anterior și anumiți utilizatori, identificați sau anonimi, într-un limbaj vădit ilegal, au încălcat drepturile personalității altora, ceea ce constituit un discurs de incitare la ură și incitare la violență împotriva lor (par. 115 din hotărâre).*

În astfel de situații în care comentariile utilizatorilor terți sunt sub forma discursului de incitare la ură și a amenințărilor directe la integritatea fizică a persoanelor, Curtea a considerat că drepturile și interesele altora și ale societății în ansamblu pot îndreptăți statele contractante să angajeze răspunderea portalurilor internet de știri, fără a încălca art. 10 din Convenție, dacă acestea nu iau măsuri pentru a elimina de îndată comentariile vădit ilegale, chiar și în lipsa sesizării din partea prezumtivei victime sau a terților.

Motivele care au determinat instanța de recurs să formuleze întrebarea preliminară:

Deși conform jurisprudenței C.J.U.E. analizate, nu există o obligație a operatorilor din piața online de a efectua o verificare prealabilă a informațiilor/anunțurilor postate de către utilizatori, totuși, exonerarea de răspundere a unui astfel de operator este condiționată. Astfel, în cauza Cauza C-324/09 L'Oréal SA și alții împotriva eBay International AG și alții, instanța a precizat că, dacă operatorul pieței online nu a jucat un rol activ constând în acordarea de asistență constând în optimizarea prezentării ofertelor de vânzare sau în promovarea acestora, furnizarea de servicii pe care o prestează intră în domeniul de aplicare al art. 14 alin. (1) din Directiva 2000/31 și este teoretic exonerat de răspundere.

Cu toate acestea, operatorul de servicii online nu se poate prevala de exonerarea de răspundere prevăzută de această dispoziție în cazul în care a avut cunoștință de fapte sau de împrejurări pe baza cărora un operator economic diligent ar fi trebuit să remarce nelegalitatea ofertelor de vânzare în cauză și, în ipoteza unei astfel de cunoștințe, nu a acționat prompt în conformitate cu alin. (1) lit. (b) al articolului 14.

De asemenea, în cauza C-291/13 Sotiris Pappasavvas, Curtea de Justiție a reținut că limitările răspunderii civile prevăzute la articolele 12-14 din Directiva 2000/31 nu vizează situația unei societăți care dispune de un site internet pe care este publicată versiunea electronică a unui ziar, această societate fiind remunerată din veniturile generate de publicitatea comercială difuzată pe acest site, în măsura în care aceasta are cunoștință despre informațiile pe care le publică și exercită un control asupra acestora.

Jurisprudența C.J.U.E. analizată face referire doar la ofertele postate pe un site, al căror

caracter nelegal rezultă în urma analizei unor fapte și împrejurări care au fost comunicate expres operatorului, ulterior publicării anunțului. Jurispudența identificată nu analizează și ipoteza regăsită în cazul concret analizat, care face obiectul prezentului dosar. Astfel, în cazul analizat, specificul speței este conferit de faptul că, conținutul anunțului postat de către un utilizator neidentificat până la data sesizării instanței avea fără echivoc un conținut ilegal și profund vătămător pentru persoana vizată.

Altfel spus, nu mai era necesară notificarea operatorului pentru a sesiza și analiza potențialul caracter ilicit al informației publicate, ci dimpotrivă, acest caracter ilicit era unui evident deoarece preținsele servicii oferite de persoana prejudiciată afectează prin chiar natura acestora, în mod grav, dreptul acesteia la imagine în societate. Anunțul a fost postat fără o verificare a identității persoanei care postează și evident fără vreun acord al reclamantei ale cărei servicii erau oferite în mod fals prin acest anunț. Anunțul cuprinde date cu caracter personal ale reclamantei, fără acordul acesteia, așa cum ar fi numărul de telefon pe care a primit numeroase mesaje cu conținut obscen, precum și fotografiile ale acesteia, preluate fără acord de pe contul deținut legal de titular pe o rețea socială.

Mai mult, deși a fost șters de pe site-ul inițial în urma unei notificări a reclamantei, textul anunțului cu toate datele și cu fotografiile reclamantei a fost preluat în totalitate de către multe alte site-uri, cu precizarea sursei inițiale, neexistând măsuri de protecție privind datele personale. Prejudiciul a devenit astfel unul cu caracter de continuitate și se produce și în prezent.

Este important de enunțat în acest context și faptul că, serviciile sexuale pretins oferite potrivit anunțului postat, pot fi asociate unor infracțiuni grave, incriminate de Codul penal, așa cum sunt proxenetismul (art. 213 Cod penal) și traficul de persoane (art. 210 Cod penal).

În consecință, este necesară calificarea tipului de operator și a serviciilor furnizate, având în vedere serviciile concret oferite de acest operator, din perspectiva răspunderii acestuia pentru conținutul nelegal și vătămător al unor anunțuri postate de către utilizatori anonimi, fără vreo verificare prealabilă. Trebuie enunțat în acest context faptul că, potrivit termenilor și condițiilor de utilizare ale platformei online pe care o gestionează societatea pârâtă Russmedia Digital S.R.L., aceasta nu are aparența unui simplu utilizator pasiv al datelor (furnizor intermediar), deoarece, deși nu pretinde un drept de proprietate asupra materialelor furnizate sau postate, încârcate sau trimise, își păstrează însă dreptul de a utiliza materialele, inclusiv să le *copieze, distribuie, transmită, publice, reproducă, modifice, traducă, cesioneze unor parteneri și să le șteargă oricând, chiar fără vreun motiv întemeiat în acest sens.*

Pentru toate aceste motive, instanța consideră utilă formularea unor întrebări care se regăsesc în dispozitivul prezentei încheieri, care vizează modul de interpretare al unor norme legale, relevante și utile soluționării cauzei. Curtea de Apel Cluj soluționează dosarul de față ca instanța de recurs, urmând ca soluția pronunțată să fie definitivă.

Văzând și dispozițiile art. 412 alin. 1 pct. 7 Cod procedură civilă,

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D I S P U N E:

În baza art. 267 alin. (3) din T.F.U.E., dispune sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu următoarele întrebări preliminare:

- a) Art. 12-14 din Directiva nr. 2000/31/CE se aplică și unui furnizor de servicii informaționale de tip stocare hosting care pune la dispoziția utilizatorilor un site pe care se pot publica anunțuri gratuite sau contra cost, care susține că rolul său în postarea anunțurilor utilizatorilor este unul pur tehnic (de a pune la dispoziție platforma), dar care prin intermediul termenilor și condițiilor de utilizare a site-ului arată că nu pretinde un drept de proprietate asupra materialelor furnizate sau postate, încârcate sau trimise, păstrându-și însă dreptul de a utiliza materialele, inclusiv să le copieze, distribuie,

transmită, publice, reproducă, modifice, traducă, cesioneze unor parteneri și să le șteargă oricând, chiar fără a avea nevoie de un motiv în acest sens?

- b) În interpretarea art. 2 alin. (4), art. 4 pct. 7 și 11, art. 5 alin. (1) lit. f), art. 6 alin. (1) lit. a), art. 7, art. 24 și art. 25 din Regulamentul UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 și a art. 15 din Directiva 2000/31/CE, un astfel de furnizor de servicii informaționale de tip stocare hosting, care este operator de date cu caracter personal, are obligația să verifice prealabil postării unui anunț dacă există identitate între persoana care postează anunțul și titularul datelor cu caracter personal la care se referă anunțul?
- c) În interpretarea art. 2 alin. (4), art. 4 pct. 7 și 11, art. 5 alin. (1) lit. f), art. 6 alin. (1) lit. a), art. 7, art. 24 și art. 25 din Regulamentul UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 și a art. 15 din Directiva 2000/31/CE, un astfel de furnizor de servicii informaționale de tip stocare hosting, care este operator de date cu caracter personal, are obligația de a verifica în prealabil conținutul anunțurilor expediate de către utilizatori, pentru a le elimina pe cele cu potențial caracter ilicit sau care pot afecta viața privată și de familie a unei persoane?
- d) În interpretarea art. 5 alin. (1) lit. b) și f), art. 24 și art. 25 din Regulamentul UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 și a art. 15 din Directiva 2000/31/CE, un astfel de furnizor de servicii informaționale de tip stocare hosting, care este operator de date cu caracter personal, are obligația să implementeze măsuri de securitate de natură a împiedica sau limita copierea și redistribuirea conținutului anunțurilor postate prin intermediul acestuia?

În baza dispozițiilor art. 412 alin. (1) punctul 7 Cod procedură civilă, constată suspendarea de drept a cauzei.

Cu recurs pe toată durata suspendării. Cererea de recurs se va depune, sub sancțiunea nulității, la Curtea de Apel Cluj.

Pronunțată în ședință publică, azi 15 iunie 2023.

Președinte,
Sînziana-Felicia Coroiu

Judecător,
Alina Gabriela Nicolescu

Judecător,
Axente-Irinel Andrei

Grefier,
Lucian Bădău